

ARXIU / RAFA GIL

El palau de la música desafinada

D'ençà uns anys l'auditori més emblemàtic de la ciutat de València viu immers en un mar de problemes laborals com ara la manca d'un secretari tècnic o l'absència de convocatòries d'oposicions per a l'Orquestra de València, la formació musical resident al Palau.

El dia 23 de març de 1999 la majoria dels membres de l'Orquestra de València (OV) van signar un manifest en què denunciaven que la gestió del Palau de la Música, que depèn de l'Ajuntament de València, era "un caos". Gairebé nou mesos després d'aquesta iniciativa sense precedents en el món musical valencià, les situacions que van denunciar els professors de l'OV encara trasbalsen la seua feina diària, i la direcció del Palau continua sense resoldre els problemes de fons d'aquest auditori, com han denunciat també els sindicats en diverses ocasions.

Una gestió polèmica. L'auditori de música clàssica més important del País Valencià, inaugurat al mes d'abril del 1987, és propietat de l'Ajuntament de València i dirigit per la regidora Mayrén Beneyto. Aquesta ex-militant d'Unió Valenciana i ex-presidenta de la delegació d'UNICEF a València durant els anys vuitanta, ocupa el càrrec de presidenta del Palau de la Música des del 1992. A més, des de la victòria del PP en les eleccions municipals del passat 13 de juny, és la màxima responsable de la nova regidoria del Palau de la Música i de l'OV, creada, segons l'oposició municipal, a la seua mida. Diversos àmbits, tant musicals com polí-

tics, han posat en dubte els mèrits professionals de Beneyto per dirigir el Palau, sobretot a partir de l'acomiadament al mes d'abril del 1998 del secretari tècnic de l'OV i crític musical Justo Romero, arran de la seua oposició a l'estrena de l'òpera *Luna* (vegeu EL TEMPS, núm. 731) composta pel membre del grup pop Mecano, Nacho Cano. D'aquesta manera, el Palau de la Música de València es va convertir en un dels pocs auditoris de l'estat que no té cap tècnic musical en els seus càrrecs directius. Mentre que en la direcció del Palau de la Música Catalana, amb un pressupost anual superior als 600 milions de pessetes (l'auditori valen-

cià en disposa quasi de 2.000) figuren un gerent, un director artístic per a la seua programació estrella, i un altre per als cicles complementaris, al Palau de la Música de València des d'aquest acomiadament, ningú no sap ben bé qui presenta les propostes artístiques o les formacions musicals que han de passar per l'auditori al consell d'administració, que és l'organisme que aprova la programació. Tot i això, fa unes setmanes Beneyto va proposar el nomenament, com a subdirector artístic amb aquestes funcions de direcció musical, de Ramón Almazán, l'actual director del Festival Puccini que es desenvolupa a l'auditori valencià, ex-president de la Societat Filharmònica de València i company sentimental de la regidora.

L'Orquestra es queixa. A banda dels problemes artístics, la formació resident del Palau, l'OV, també arrossega problemes amb la direcció de l'auditori des de fa mesos. La manca d'un reglament intern que regule les qüestions laborals dels músics, com ara les gravacions musicals, la compra dels instruments, o les oposicions per entrar a l'OV com a músic de plantilla són algunes de les reivindicacions del col·lectiu. Per Paco Palomares, de CCOO, l'actitud i les opinions de Beneyto són diferents si les expressa davant dels mitjans de comunicació o davant dels membres de l'OV: "Hem sentit moltes vegades —diu Palomares— dir a Mayrén Beneyto que l'Orquestra de València hauria de ser simfònica però ens manquen un mínim de 30 o 40 músics més perquè només en som 87 persones." La presència de Beneyto als mitjans de comunicació es produeix setmanalment, ja que la regidora s'encarrega personalment cada dilluns de vesprada de presentar a *Valencia TeVe*, la televisió propietat de l'ex-directora *Las Provincias*, María Consuelo Reyna, la programació setmanal del Palau. La política laboral també ha estat qüestionada per les forces sindicals del Palau. Abans del començament del curs escolar 98/99 un violí i un concertino de violí de

l'OV van demanar una excedència per donar classes al Conservatori de València. Al mes de setembre d'enguany van demanar el reintegrés a l'Orquestra com a funcionaris de l'Ajuntament que eren, però la direcció del Palau els va comunicar que la seua plaça s'estava "amortitzant", és a dir, que ja no existia. L'any 1996 l'OV va gravar dos CD que, segons els sindicats, la direcció de l'auditori encara no els ha pagat; abans de la gravació va pactar pagar 64.000 pessetes per CD per a cada músic, però alguns encara no han cobrat.

La programació "a colp de talonari" ha estat durament criticada pels partits de l'oposició a l'Ajuntament de València i pels mateixos músics de l'OV. Un d'ells, que ha volgut restar en l'anonimat, és

La programació del Palau de la Música, a "colp de talonari", ha estat durament criticada per l'oposició política.

molt explícit: "Es gasten molts diners en actuacions d'artistes estrangers però s'inverteix molt poc en l'orquestra d'aquesta ciutat. Hem de demanar un joc de campanes al Conservatori José Iturbi de València quan una peça les requereix! A més, en cada actuació ha de venir una mitjana de 20 músics extra, de reforç. S'hauria d'adequar la programació de l'OV a la plantilla que existeix." Una altra de les crítiques a la gestió de Beneyto han estat els alts preus que paga el Palau a determinats artistes. L'any passat el director i pianista Daniel Barenboim va oferir un concert amb l'Orquestra de la Staatskapelle de Berlín que va costar a les arques municipals 26 milions de pessetes. L'auditori només va traure a la venda 700 entrades de les més de

1.700 de què disposa la sala on va oferir el recital del pianista i director argentí. De les 1.000 restants, unes 200 van ser repartides com a invitacions, i unes 900 eren d'abonament. La millor localitat del mateix concert va costar a Barcelona unes 20.000 pessetes, mentre que a València es podia gaudir de l'art de Barenboim per unes 6.000. Per Gonzalo Badenes, crític musical de la revista especialitzada en música clàssica *Ritmo* i del diari *El País*, "el Palau sempre ha disposat de molts diners i ha pogut pagar més diners a tots els artistes. Això ha provocat una mena d'inflació dels seus caixets". Badenes considera que la política de grans muntatges musicals a qualsevol preu és la que manté viu el Palau: "Que vinga a València cada any la violinista Anne-Sophie Mutter és molt important però s'hauria de potenciar molt més als artistes locals."

Els diners del Palau. Pel grup municipal socialista el pressupost del Palau no són els 1.800 milions de pessetes previstos pel 1999 o els prop de 2.000 d'enguany. L'any 1999 hi hagué, com ha reconegut la mateixa Beneyto, un desviament pressupostari de 500 milions de pessetes i s'han fet dotze modificacions de crèdit per afrontar al pagament de deutes que ha provocat la programació. A més, els socialistes han posat en dubte la inexistència política de patrocinadors privats que té el Palau ja que, a banda de Bancaixa, cap entitat privada ha exercit el mecenatge musical, una pràctica ben freqüent en altres auditoris del món. Segons el PP, la política musical del Palau fomenta la popularització de la música clàssica a base d'oferir entrades a preus més baixos que, per exemple, Barcelona o Madrid. Segons l'informe del 1998 de la Societat General d'Autors i Editors (SGAE) el País Valencià va perdre el 21,5% dels espectadors de concerts de música clàssica respecte al 1997, tot i tenir el major volum de butaques d'auditoris i de teatres on es pot sentir aquesta música de tot l'estat.

Mario Reyes